

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi virallisista kääntäjistä annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä helmikuuta 2001 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi virallisista kääntäjistä annetun lain muuttamisesta (HE 3/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Hilikka Hämäläinen, opetusministeriö
- kääntäjien tutkintolautakunnan puheenjohtaja Markku Tyynilä
- lehtori Kaarina Hietanen, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi virallisista kääntäjistä annettua lakia. Esityksen mukaan viralliseksi kääntäjäksi hyväksyttävältä ei enää vaadittaisi, että hänellä on kotikunta Suomessa, vaan viralliseksi kääntäjäksi voitaisiin hyväksyä myös sellainen henkilö, jolla on vakinainen asuinpaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä muun

lainsäädännön muutoksista johtuvia tarkistuksia, joista olennaisin on se, että virallisen kääntäjän oikeutta koskevista kääntäjien tutkintolautakunnan päätöksistä valitettaisiin korkeimman hallinto-oikeuden asemesta hallinto-oikeuteen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Hallituksen esityksen tarkoituksena on tehdä muutoksia virallisia kääntäjiä koskevaan lainsäädäntöön vain rajoitetusti. Asian käsittelyssä on kuitenkin tullut esille useita lainsäädäntöön liittyviä seikkoja, jotka valiokunnan mielestä tulisi selvittää. Valiokunnan mielestä esimerkiksi ei ole tarkoituksenmukaista, ettei 70 vuotta täyt-

tänyttä henkilöä voida hyväksyä viralliseksi kääntäjäksi. Samoin valiokunnan mielestä tulisi pyrkiä tehostamaan valvontaa, jota voisi edistää esimerkiksi se, että oikeus toimia virallisena kääntäjänä säädettäisiin määräaikaiseksi. Valiokunta on harkinnut myös sitä, että oikeutta toimia virallisena kääntäjänä ei tulisi rajoittaa vain siihen, että koti- tai vakinainen asuinpaikka on EU- tai ETA- alueella vaan asuinpaikkarajoitus poistettaisiin kokonaan. Asia tulisikin valiokunnan mielestä pikaisesti selvittää ja tehdä tarvittavat muutosehdotukset eduskunnalle viivytyksettä. Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi em. asioita koskevaa lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että hyväksytään yksi lausuma seuraavasti:

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää hallituksen pikaisesti

— valmistelevan virallisia kääntäjiä koskevan lainsäädännön muuttamisen siten, että myös 70 vuotta täyttänyt henkilö voidaan hyväksyä viralliseksi kääntäjäksi,

— selvittävän, miten virallisten kääntäjien toiminnan valvontaa voitaisiin tehostaa ja olisiko sen vuoksi tarkoituksenmukaista säätää oikeus toimia virallisena kääntäjänä määräaikaiseksi, sekä

— selvittävän, osoittautuuko virallisena kääntäjänä toimivan henkilön koti- tai asuinkuntavaatimus nyt hyväksytys- sä muodossaan tarkoituksenmukaiseksi.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kaarina Dromberg /kok
vpj. Jukka Gustafsson /sd
jä. Tapio Karjalainen /sd
Tanja Karpela /kesk
Jyrki Katainen /kok
Irina Krohn /vihr
Markku Markkula /kok
Osmo Puhakka /kesk

Leena Rauhala /skl
Säde Tahvanainen /sd
Ilkka Taipale /sd
Irja Tulonen /kok
Unto Valpas /vas
Pia Viitanen /sd
vjäs. Christina Gestrin /r
Lauri Oinonen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.